

„TOMORI BÜSZKE VEZÉR” TOMORI PÁL ÉLETE ÉS KORA – TÖRTÉNELMI VERSENY

2. ÍRÁSBELI FORDULÓ

Kedves Játékosok!

Köszönjük a megfejtéseket. Szeretnénk kérni, hogy akik nem küldték el csapatuk adatait, feltétlen tegyék meg a 2. forduló megfejtéseinek postára adásakor! Amire szükségünk van: a csapat neve, iskolája (plébániája, vagy baráti társaság jelzése), címe, a csapatagok neve, felnőtt segítőkük (tanáruk) neve, telefonszáma, e-mail címe.

1. „K” PÁLYÁZAT

10 pont

A mohácsi csata 500. évfordulójának közeledtével számos vetélkedő, pályázat segít felidézni a kort, annak szereplőit. A mohacs500.eu/verspalyazatm500 oldalon kortárs alkotók beküldött pályamunkái olvashatók. Válasszanak egyet, s értékeljék annak stílusát, koncepcióját!

2. „K” HITÚJÍTÓK

30 pont

Az abc-sorrendbe állított betűk a XVI–XVII. század híres reformátorait rejtik. Kik ők, mikor és hol születtek, mikor és hol haltak meg? Mindegyikükhöz írják le 2-2 jeles alkotásuk címét is! (Érdeemes a keresztnevéből kiindulni, több esetben valamely helynév, foglalkozásra, vagy tulajdonságra utaló szó is bekerült az emberek nevébe harmadik tagként)

- ÁEHLMNORRTTU
- ÁÁIJKLNOSV
- ÁÁÁEGHILPRST
- AÁBCEEILLMNNORRSTZZ
- ÁÁÁGKLOPRRSY
- ÁEEJLNORSSSTVY
- ABEEÉIMNOPRRSTZ
- ÁCDDEEFINRV
- ÁEEÉHIJLMRPSSTUZZ
- ÁÁÁÁÁCEHIKLMNNNORSSTT

3. MI A KÖZÖS

10 pont

A „kerítés léceire” neveket írtunk. Sajnálatos módon a lécek aztán összekeveredtek. Állítsák vissza a helyes sorrendet, írják le, a megfejtett neveket! Kik ők, mi az, ami miatt együtt említhetjük őket!

O	R	M	P	L	I	T	O	Á
Z	K	A	I	Á	A	S	L	L
Z	P	L	R	N	E	S	Ó	É
I	R	F	N	M	E	Y	E	C
R	Ü	É	Ö	P	L	Ó	F	P
K	B	S	L	Z	A	A	Y	Á
C	H	S	L	F	O	S	A	Y
R	C	E	A	I	P	E	N	L
A	Y	I	R	Y	Ö	N	G	G

4. „K” FOCIREJTVÉNY

20 pont

A betűháló jelképes focipálya ebben a játékban. A meccset Sárvár és Abony csapata játszza. Itt is van középkedés; a mérkőzés elején és gólok után onnan indul a „labda”. A meghatározásokra adott helyes válaszokat megtalálják a pályán nyolc irányban, mindig egyenes vonalban Minden válasz utolsó betűje megegyezik a következő válasz első betűjével. Gól az, ha valamelyik szó a kapuban végződik. Sárvár kapuját S, Abony kapuját A betűk jelzik. A meccs végén a fel nem használt betűket (a „kapukban” lévők kivételével) folyamatosan összeolvasva értelmes szöveg alakul ki. Írják le, mi ez!

E	T	T	E	L	L	E	M	E	K	E	N	É	Z	H		
V	O	N	E	Á	J	Á	T	I	N	I	K	Ú	A	T		
E	N	G	É	M	P	É	O	T	I	A	A	S	B	Ő		
T	E	S	I	A	S	O	K	A	L	I	B	R	I	K		
S	L	R	H	I	T	T	Ü	L	B	U	N	B	Ó	U	Ú	A
S	Á	M	A	T	S	U	D	Á	K	S	E	A	V	T	T	A
S	G	S	L	P	O	F	D	S	V	Á	É	L	A	A	D	A
I	O	A	T	P	O	E	Z	K	V	I	A	L	S	Ó		
V	R	Á	V	G	R	L	O	Y	O	Ú	Á	N	Ó	Z		
A	Á	K	A	L	D	*	T	A	R	L	A	K	O	D		
N	Á	T	Á	N	O	L	T	A	M	L	A	G	R	I		

- nyílászáró
- zsidó misztikus tudomány
- a magyar kártya egyik lapja
- borsodi város lakója
- kegyelme
- hossza a kör sugarának kétszerese (ékezet nélkül)
- ezzel ötvözik a rezet, hogy bronzot nyerjenek
- próféta volt Dávid korában
- hajót vezet
- a bárány is így táplálkozik
- tibeti vallási vezető
- Indiát egyesítő király (Kr. e. III. sz.)
- arab férfinév
- csésze, edény arabul
- vizet húzunk belőle
- lel
- kis házad
- elveszti az egyensúlyát
- mosdótál
- népdalban is megénekelte kerti gyógynövény, félcserje
- létrehoz valamit
- tizenéves leány rövidítve
- Nemzetközi Amatőr Rádió Unió angol neve rövidítve
- Egyesült Királyság
- A Ford egyik modellje
- szervál
- megtett útszakasz
- feszültség mértékegysége
- az egyik apostol
- kártyában ütő szín
- azonosítatlan repülő tárgy
- szerzetesrend latinul
- elsős tantárgy az iskolában
- fonnyadt, kiszáradt, vékony
- a Tantal vegyjele
- „To be...not to be”
- őseink írása
- iskolánk diáknyelven
- szláv törzsfő, herceg magyarosan
- lóeledel
- vétek
- Ma neked, holnap.....
- ..... tette le a garast (Támogatta.)
- szürkemókus prémje
- német család, musical és film is
- levelet, csomagot adunk fel itt

5. A HÁBORÚHOZ HÁROM DOLOG KELL...

- „Á” Egészítsék ki a mondatot! Kinek tulajdonítják a kijelentést – ki mondhatta valójában? 3 pont
- „K” Honnét származtak, mekkorák voltak a Magyar Királyság bevételeit, kiadásait Mátyás halála utáni időszakban, II. Ulászló és II. Lajos uralkodása idején? (Legfeljebb 1 oldalnyi összefoglalót kérünk!) 10 pont
- Tomori Pál kortársai, Jacob Fugger, Thurzó János és Fortunatus Imre tevékenysége miként hatott a Magyar Királyság pénzügyi helyzetére? 10 pont

6. FOGÁHOZ VERI A GARAST

5 pont

Milyen fizetőeszközök voltak forgalomban a XVI. században Magyarországon – hogyan váltották egyiket a másikra?

7. PÉNZ BESZÉL...

18 pont

- A XV–XVI. században forgalomban lévő pénzek képei alapján találják ki, melyik uralkodók verették azokat!
- A kitalált uralkodókat párosítsák a képeken megidézett szülővárosokkal és házastársakkal! Foglald össze az adatokat! (pl. így: 1.) Szent István ezüstdénárja; c) Esztergom, Szent István szülőhelye; F) Gizella, Szent István felesége)

1.

2.

3.

4.

5.

6.